

НОВ ЗАКОН ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ – втора верзија 13 април 2009 година

Втората верзија од Kees Schaapveld и Мирослав Трајановски ги вклучува резултатите од состаноците со Работната група на 7 март и од работилницата на 10 март 2009 година, последователно преведени во “правен јазик”. Некои прашања се отворени за дискусија, истите ќе бидат презентирани во одделен документ и ќе се дискутираат за време на работилницата во мај 2009 година.

Глава I Општи одредби

Предмет на законот Член 1

Со овој закон се уредуваат основните функции и задачи на јавното здравје, јавно здравствени вонредни околности, финансирањето на програмите/функциите/задачите за јавно здравје [набројување на главните делови/ поглавја на законот]

Цел на законот Член 2

Целта на овој закон е:

- а) да се зачува и унапреди здравјето на населението;
- б) да се овозможи имплементација на Меѓународниот здравствен правилник од 2005 година;
- в) да се уредат специфични прашања од јавното здравје кои не се или не се соодветно уредени со постојното законодавство.

Дефиниции Член 3

Одредени поими употребени во овој закон го имаат следното значење:

1. „Јавно здравје,, е ученост и умешност при превенирање на болести, продолжување на животниот век и промовирање на здравје преку организирано дејствување на заедницата. Јавното здравје го анализира и следи здравствениот статус на населението, и се обидува да го унапреди здравствениот статус со влијаење врз познатите детерминанти на здравјето (уште познати како фактори на ризик) како што се еколошки и микробиолошки причинители, животниот стил и социо- економските фактори.
2. „Основните функции на јавното здравје,, се група на суштински активности кои ги третираат детерминантите на здравје, го чуваат здравјето на населението, и лекуваат болести од јавно- здравствено значење. Тие превенираат и управуваат со главните причинители на болести со употреба на ефективни технички, законодавни, административни интервенции и превенирачко делување, како и интервенции кои го менуваат однесувањето, а со тоа

обезбедуваат пристап за меѓу- ресорно делување на здравјето.

3. „Јавно здравствена вонредна околност „ е појава на иманентна закана од ситуација која може да предизвика широко распространет морталитет или сериозен морбидитет од природни катастрофи, причинители на зарази, биолошки токсини или хемиски или нуклеарни закани.

4. „Јавно- здравствена вонредна и /или итна околност од меѓународно значење,, е вонреден настан кој може да претставува јавно- здравствен ризик за други држави преку меѓународно ширење на болест, и кој потенцијално бара координирана меѓународна реакција

5. „Епидемија на заразна болест “е ненадејно зголемување на вообичаеното појавување на таа болест во определено место и време”.

Начела

Член 4

Јавното здравје се заснова на следните начела:

1. одговорност за здравјето на населението, при што водечка улога има државата во зачувување и унапредување на здравјето на населението,
2. сеопфатност на мерки и активности насочени кон целото население и кон социо- економските детерминанти на здравјето и факторите на ризик,
3. мултидисциплинарна основа и меѓусекторска соработка
4. сеопфатност во собирањето на податоци преку квантитативни и квалитативни методи
5. и партнерство со населението.

Сооднос со други закони

Член 5

Одредбите на овој закон имаат супсидијарна примена и се применуваат доколку со друг закон поинаку не е уредено.

Глава II

Функции и задачи на јавното здравје

Основни функции на јавното здравје

Член 6

Основни функции на јавното здравје се:

1. Следење и проценка на здравјето и добросостојбата/ благосостојбата на населението,
2. Идентификување, предвидување, испитување и ублажување на

- здравствените проблеми и здравствените опасности во заедницата,
- 3 Заштита на здравјето: техничка оценка на потребите и активностите кои се потребни за да се обезбеди заштита на здравјето,
 - 4 Превенирање на болести преку мерки на примарна и секундарна превенција,
 - 5 Промоција на здравје и здравствена едукација,
 - 6 Развој и спроведување на закони и прописи кои го чуваат здравјето и обезбедуваат безбедност,
 - 7 Обезбедување на компетентна мултидисциплинарна јавно- здравствена работна сила,
 - 8 Отпочнување, поддршка и спроведување на истражувања за здравјето,
 - 9 Отпочнување, развој и планирање на политики на јавно- здравствени политики,
 - 10 Подготовка и управување со вонредни околности во јавно здравје, вклучително и превенција, реакција и ублажување на последиците, и
 - 11 Обезбедување на меѓу- ресорско партнерство и учество на заедницата за унапредување на здравјето и намалување на нееднаквостите.

Основните функции од став 1 на овој член, освен што се уредени со овој закон, се уредени и со прописите од областа на заштита на животната средина, безбедност и здравје при работа, безбедност на храната, безбедност на крвта, заштитата од заразни болести и управувањето со кризи.

Овој закон го ограничува уредувањето на ЕФЈЗ 7, 8 и 10 до активностите за кои е надлежна службата/ секторот за јавно здравје под Министерството за здравство.

Активностите кои се однесуваат на клиничкиот сектор и активностите кои се наоѓаат надвор од здравствениот сектор кои се сметаат за дел од основните здравствени функции од член 6 точка 7,8 и 10, ќе се уредат со посебни закони.

Основни задачи на јавното здравје

Член 7

Република Македонија е одговорна за јавното здравје преку:

1. Обезбедување политика и стратегија за јавно здравје);
2. Следење на здравствената состојба на населението и идентификација на здравствените проблеми во заедницата ;
3. Планирање, поставување приоритети, донесување посебни програми за јавно здравје, како и прописи за оваа област ;
4. Имплементација на даночни, економски и други политики кои стимулираат здрав животен стил;
5. Обезбедување услови за здравствена едукација и поттикнување на населението да се грижи за сопственото здравје :
6. Обезбедување на систем за брзо реагирање во вонредни ситуации како на пример епидемии, физички и хемиски несреќи, како и природни катастрофи ,
7. Создавање на здравствен информатички систем ,
8. Поддршка за заедниците и создавање на меѓу- ресорна соработка во

- решавањето на здравствените проблеми ,
9. Евалуација на ефективност, квалитетот, достапноста и ефикасноста на службите на здравствена заштита и програмите ориентирани кон поединците и популацијата;
 10. Зајакнување на законите и прописите кои го штитат здравјето и обезбедуваат безбедност и сигурност за населението ,
 11. Обезбедување на компетентност кај човечките ресурси на јавно здравје преку обука и континуирано образование ,
 12. Истражување нови пристапи и иновации во мерките за решавање на здравствените проблеми на населението .

Глава III Надлежни субјекти за спроведување на законот

Надлежни министерства Член 8

Реализација/ спроведувањето на задачите од член 7 на овој закон се врши од страна на Министерството за здравство и другите министерства, во координација и соработка и со другите министерства и институции, каде што е потребна интерсекторска соработка.

Национален институт за јавно здравје Член 9

Националниот институт за јавно здравје (во натамошниот текст: Институт), покрај работите утврдени со друг закон, ги врши следните работи:

1. дава стручна помош на Министерството за здравство во изготвувањето на среднорочни и долгорочни планови за јавно здравје, вклучително и на програми за јавно здравје во областа на заштитата на здравјето, промоцијата на здравјето, скринингот на населението, следењето и контролата на заразните и незаразните болести,
2. изготвува годишни национални извештаи за релевантните аспекти на здравјето на популацијата;
3. ја стандардизира, координира, информира и следи стручната работа на центрите за јавно здравје (во натамошниот текст: Центри);
4. врши работи на референтна лабораторија на центрите за јавно здравје;
5. подготвува и обезбедува програми за континуирано професионално усовршување во областа на јавното здравје на сопствениот персонал, на персоналот на Центрите, како и на другите целни групи, во соработка со Школата за јавно здравје, Центрите, Медицинскиот факултет и други образовни институции во Република Македонија;
6. учествува во спроведувањето и координира мерки на јавно здравје во случај на епидемии и други вонредни околности, заедно со други

- министерства и организации согласно со Законот за справување со кризи;
7. учествува во меѓународната соработка во полето на јавното здравје, обезбедува податоци за здравјето до меѓународни организации согласно закон,;
 8. организира, имплементира и истражува во областа на јавното здравје;
 9. спроведува испитување на лекови;
 10. му помага на Министерството за здравство и на другите надлежни министерства во вршењето на работите од член 6 од овој закон;
 11. други задачи на барање на Министерството за здравство.

Работите од став 1 на овој член се вршат преку анализа, планирање и проценка, промоција на здравјето, превенција на болести и истражувања во областа на јавното здравје во областа на здравјето на мајки и деца, заразните и незаразните болести, вклучително и подготовка за вонредни околности.

Центри за јавно здравје **Член 10**

Задачите на јавно здравје за подрачјето на две или повеќе општини се обезбедуваат и координираат од страна на Центрите.

Центар може да се основа за подрачјето на група на општини со комбиниран број на жители од најмалку [...] и најмногу [...].

Одредбите од став 2 на овој член не се однесуваат на Центарот на градот Скопје.

[Забелешка: називот “Центар за јавно здравје” не е официјално усвоен.]

Член 11

Центрите за јавно здравје, покрај работите утврдени со друг закон, за потребите на општините за кои се основани, ги вршат следните работи:

1. подготовка на среднорочни планови за јавно здравје и годишни планови и програми за имплементација,
2. подготовка на годишни извештаи за здравјето на населението,
3. водење на евиденции и збирки на податоци утврдени со закон,
4. следење на еколошките и санитарните услови,
5. спроведување на мерки и активности од програмите за јавно здравје,
6. микробиолошки и физичко – хемиски лабораториски услуги;
7. спроведување мерки во услови на епидемии и други вонредни состојби,
8. врши и други работи утврдени со закон и на барање на Министерството за здравство.

Освен работите од став 1 на овој член Центарот, врз основа на одобрение од Министерството за здравство, може да врши определени специјализирани активности.

Во случајот од став 2 на овој член, Центарот е водечка институција на другите центри за јавно здравје (треба да се размисли за подобра формулација).

[ДСЗИ ќе предложи текст за врската помеѓу ДСЗИ и Институтот/Центрите]

Координација и соработка

Глава IV

Систем на јавно здравје

Член 12

Системот на јавното здравје кој обезбедува услови за зачувување и унапредување на здравјето на населението го чинат граѓани, семејства, работодавци и вработени, образовни и други институции, хуманитарни, религиозни, спортски и други организации, здруженија, установи за јавно здравје и здравствена заштита, фондови за здравствено осигурување, како и органите на единиците на локалната самоуправа и Владата на Република Македонија, и други државни и недржавни организации и институции.

Партнерите од став 1 од овој член се одговорни за учествување во спроведувањето на основните функции на јавното здравје од член 6 од овој закон.

Обезбедувањето и имплементацијата на јавно здравствените функции во земјата се право и одговорност на Република Македонија, Министерството за здравство, Институтот, Центрите, Државниот санитарен и здравствен инспекторат, министерствата надлежни за образование, заштита на животната средина, социјална заштита, наука, спорт, култура, сообраќај, земјоделие, економија, труд и други органи и тела определени со овој и друг закон.

Институтот и Центрите ја имаат водечката улога во системот на јавно здравје, како и во имплементацијата на основните функции на јавното здравје од член 6 од овој закон.

Надлежностите и задачите на другите учесници во системот на јавно здравје се определени со други закони и прописи.

Во спроведувањето на функциите на јавното здравје од член _____ од овој закон учествуваат граѓаните, семејствата, работодавци и вработени, образовни и други институции, хуманитарни, религиозни, спортски и други организации, здруженија, установи за јавно здравје и здравствена заштита, фондови за здравствено осигурување, општините, Владата на Република Македонија, и други институции, како и невладини организации.

Покрај Министерството за здравство и другите министерства кои ги вршат работите од областа на образованието, заштитата на животната средина, социјалната заштита, науката, спортот, културата, сообраќајот, земјоделието, економијата, трудот обезбедуваат спроведување на јавно- здравствените функции согласно овој и друг закон .

Член 13

Вршењето на работите од член ----и член--- од овој закон, Институтот за јавно здравје и центрите за јавно здравје го засноваат на принципите на:

1. јасно дефинирана цел на јавното здравје ,
2. постапки базирани на модерни, научно проверени начела и докази,

3. добро насочени интервенции со вклучување на неопходниот број на лица колку што е потребно за јавното здравје.
4. преземање на интервенции со најмало ограничување на правата и интересите на поединците во процесот на заштита на јавното здравје,
5. преземање на интервенции кои нема да ги дискриминираат поединците по основ на раса, етничка припадност, националност, религиозни верувања, пол, сексуална ориентација или статус на лице со посебни потреби,
6. почитување на личноста на секој поединец при преземање на интервенции.

Национален совет за координација на јавното здравје

Член 14

Владата на Р.М. формира национален совет за јавно здравје, како советодавно тело, за прашања од областа на јавното здравје кои се однесуваат на надлежностите на две или повеќе министерства.

Советот ги проучува прашањата и политиките во областа на јавното здравје, изготвува мислења, иницијативи и/или предлози до надлежните субјекти за спроведување на овој закон.

Националниот совет од став 1 на овој член го сочинуваат ____ претставници од министерствата за здравство, Министерството за животна средина и просторно планирање, Министерството за труд и социјална политика, Министерството за образование и наука, Институтот при тоа имајќи ја предвид правичната застапеност на сите граѓани во Република Македонија.

Со координативното тело раководи Министерот за здравство.

Координативното тело од став 1 на овој член донесува деловник за работа.

Член 15

Секој Центар ќе основа Меѓу – ресорна советодавна комисија (во натамошниот текст: Комисија) за јавно здравје која ќе го советува Центарот и општините на подрачјето за кое е основан Центарот по нивно барање или по сопствена иницијатива, за сите прашања на јавно здравје кои вклучуваат други партнери освен Центарот. Ова е дискутабилно како решение

Комисијата од став 1 на овој член се состои од најмалку 7 члена, а најмногу 15 члена, од кои најмалку 3 члена се претставници на општините за чие подрачје е основан Центарот, а 2 члена од редот на независни експерти од област на јавното здравје..

Членовите на Комисијата од редот на членовите избираат претседател на Комисијата.

Мандатот на членовите на Комисијата изнесува 5 години.

Комисијата донесува деловник за својата работа.

Општините, во рамките на меѓу- општинската соработка, можат да формираат меѓу- секторска комисија за јавно здравје како советодавно тело на општините.

Комисијата од став 1 на овој член е составена од _____ члена, претставници на општините и _____ члена, претставници на Центарот.

Со комисијата раководи _____.

Комисијата од став 1 на овој член донесува деловник за работа.

Јавно здравствени вонредни околности
Глава V

**Јавно здравствени вонредни околности предизвикани од епидемија на
заразни болести**

Член 16

Во случај на епидемија на заразни болести на подрачјето за кое се основани еден или повеќе Центри, Центарот/ Центрите ќе го информираат Министерството за здравство и Институтот.

Ако постои ризик од епидемија која може да се шири надвор од границите на Република Македонија, Националната контактна точка ќе го информира Контактниот центар при Светската здравствена организација.

Министерството за здравство ќе одлучи дали епидемијата е јавно- здравствена вонредна околност која бара вклучување на Центарот за управување со кризи.

Во случај ако епидемијата не претставува јавно- здравствена вонредна околност, мерки за контрола на епидемијата ги презема Министерството за здравство и органите во негов состав.

Јавно здравствени настани од меѓународно значење
Член 17

Во случај на сомнение за појава на јавно здравствени настани од меѓународно значење пропишани со Меѓународниот здравствен правилник Центрите ќе го информираат Министерството за здравство и Институтот.

Министерството за здравство ќе одлучи дали јавно здравствениот настан е од меѓународно значење, согласно инструментите за одлучување за проценка пропишани со Меѓународниот здравствен правилник.

Во случај на појава на јавно здравствени настани од меѓународно значење пропишани со Меѓународниот здравствен правилник, Националната контактна точка ќе го информира Контактниот центар при Светската здравствена организација според инструментот за пријавување на такви случаи пропишани со Меѓународниот здравствен правилник.

**Јавно здравствени вонредни околности предизвикани од болести од
неинфективна природа**
Член 18

Во случај на јавно здравствена вонредна околност предизвикани од болести од неинфективна природа, Центарот за управување со кризи ќе биде надлежен за контрола на вонредната околност според Законот за управување со кризи, во соработка со Министерството за здравство и Институтот.

Во случај на вонредна околност од јавно здравствен карактер со меѓународен ризик согласно Меѓународниот здравствен правилник, Институтот за јавно здравје го известува Контактниот центар при Светската здравствена организација во рок од 24 часа од извршената проценка.

Примена на Меѓународниот здравствен правилник Глава VI

Национална контактна точка Член 19

Национална контактна точка за примена на здравствените мерки од Меѓународниот здравствен правилник е Институтот.

Постапување во случај кога постои сомнеж за заразно заболување во авион Член 20

Капетанот на авион во меѓународен лет кој сака да слета на аеродромот, а знае или се сомнева дека еден или повеќе патници во авионот имаат знаци на заразно заболување кое може да го доведе во опасност јавното здравје, должен е да го информира контролорот на летање или операторот на аеродромот веднаш по дознавањето, а пред слетувањето.

Контролорот на летање е должен веднаш да го информира операторот на аеродромот, кој го информира одговорното лице на медицинскиот тим на аеродромот.

Одговорното лице на медицинскиот тим на аеродромот веднаш ги информира Државниот санитарен и здравствен инспекторат и Институтот за јавно здравје на Република Македонија.

Општа декларација на леталото и други информации Член 21

По барање на Државниот санитарен и здравствен инспекторат капетанот на авионот кој управува со меѓународниот лет е должен да го подготви и му го предаде здравствениот дел од Општата декларација на леталото изготвен согласно Меѓународниот здравствен правилник

Покрај здравствениот дел од став 1 на овој член Државниот санитарен и здравствен инспекторат може да побара од капетанот на авионот и дополнителни информации за здравствената ситуација на лицата во авионот

Точка на влез

Член 22

Во случај на прием на известувањето од член 6.б. од овој закон или пак ако на друг начин се покрене сомнеж за потенцијална опасност по јавното здравје во авионот, Министерот за транспорт, по консултација со Министерот за здравство, треба да определат на кој аеродром(и) тој авион треба да слета согласно Меѓународниот здравствен правилник.

Министерот за транспорт по претходно мислење на Министерот за здравство го определува аеродромот кој ќе претставува точка на влез во случаите од член 20 од овој закон.

Аеродромот(ите) од став 1 на овој член е(се) должен(ни) да ги развие(-јат) капацитетите пропишани со Меѓународниот здравствен правилник.

Постапување на Државниот санитарен инспекторат

Член 23

Во случајот од член 18 од овој закон, Државниот санитарен и здравствен инспекторат доставува список на мерки што треба да се преземат по слетувањето на авионот на аеродромот.

Ако постои директна закана од епидемија на заразна болест, Државниот санитарен и здравствен инспекторат ги определува мерките што треба да се преземат во поглед на пропуштањето на екипажот и патниците од авионот.

Во случаите од став 1 и 2 на овој член, капетанот на авионот е должен да обезбеди по пристигањето, никој да не влезе или излезе од авионот и/или да се утоварува и истоварува стока додека не се добие дозвола за тоа од Државниот санитарен и здравствен инспекторат.

Државниот санитарен и здравствен инспекторат, по потреба, доставува листа со имиња, адреси, пол, возраст и дестинација на патниците на капетанот на авионот.

Член 24

Државниот санитарен и здравствен инспекторат може да нареди на операторот на аеродромот да

- а) им даде информации на патниците да преземат мерки за спречување на инфекцијата или контаминација на багажот;
- б) им помогне на Институтот или на Државниот санитарен и здравствен инспекторат со истрагата на појдовни или дојдовни патници и присуството на заразна болест со ризик на сериозна опасност по јавното здравје;
- в) спроведе техничко- хигиенски мерки за спречување на контаминација, ако веќе постои востановен ризик на контаминација; и
- г) затвори згради или локации или делови од згради или локации, заради контрола на контаминацијата.

Член 25

Државниот санитарен и здравствен инспекторат може да му нареди на операторот на леталото:

- а) да им даде информации на патниците за да преземат мерки за спречување на инфекцијата или контаминацијата на багажот;
- б) да спроведе техничко- хигиенски мерки на леталото и неговиот товар за спречување на контаминација, ако веќе постои констатиран ризик на контаминација;
- в) да го провери леталото и товарот за присуство на контаминација;
- г) да го дезинфицира летало и товарот за контрола на контаминацијата, вклучувајќи и уништување на вектори.

Патни гранични премини

Член 26

Аспектите на Меѓународниот здравствен правилник кои се однесуваат на назначените патни гранични премини ќе се уредат со Законот за заразни болести

Активна и пасивна имунизација

Член 27

Активна или пасивна имунизација на лица за да се добие меѓународно важечки сертификат како што е наведено во Меѓународниот здравствен правилник ќе биде обезбедена според одредбите на Законот за заразни болести.

Формата и содржината на сертификатите од став 1 на овој член е пропишана со Меѓународниот здравствен правилник.

Министерот за здравство ќе назначи институции кои може да спроведат имунизација против жолта треска како и други типови на имунизација кои не се употребуваат за целото население.

Трошоци на операторите на аеродромите

Член 28

Операторите на аеродромите како и од операторите на летала ги покриваат трошоците за спроведување на мерките од овој закон и Меѓународниот здравствен правилник.

Член 29

Министерот за здравство ќе го објави Меѓународниот здравствен правилник.

Посебни одредби

Глава VII

[Уредување на управувањето со ризици на храна. Дирекцијата за храна ќе предложи текст]

Член 30

Претприемач кој не е доктор по медицина и кој врши активности со кои пенетрира во кожата на своите клиенти треба да поседува дозвола од Министерството за здравство.

Активностите од став 1 на овој член вклучуваат тетовирање, пирсинг, трајна шминка и акупунктура.

Член 31

Правно или физичко лице што може да врши дејности поврзани со активности поврзани со кожата како што се тетовирање, пирсинг, трајна шминка и акупунктура само ако има простор, опрема, стручен кадар .

Забрането е правење на тетоважа или пирсинг, освен на уво, на лица помлади од 16 години.

За лицата постари од 16, а помлади од 18 години можат да се прават тетоважи на главата, вратот, зглобовите или рацете, пирсинг на гениталиите (кај машки и женски) и пирсинг на брадавици (само кај женски)само со писмена согласност и на родителот, односно старателот.

Лицата на кои им се нанесува тетоважа или пирсинг задолжително претходно се информираат за можните последици.

Тетоважите, пирсингот, трајната шминка и акупунктурата можат да се вршат само во простор пропишан од Министерот за здравство.

Поблиските услови во однос на просторот, опремата и стручниот кадар ги пропишува Министерот за здравство.

Член 32

Министерот за здравство оценува дали се исполнети условите од член _____ од овој закон и донесува решение за дозвола за почнување со работа.

Дозволата за почнување со работа од став 1 на овој член може да се одземе доколку настанат промени поради кои битно се отстапува од условите предвидени во членот _____ од овој закон.

Член 33

Лицата на кои ќе им се нанесе тетоважа или пирсинг мора однапред да се информирани за можните последици.

Член 34

[Други јавно – здравствени прашања кои се во моментов недоволно уредени?]

Финансирање

Глава

Извори на финансирање Член 35

Извори на финансирање на Институтот и Центрите се:

- средства од Буџетот на Република Македонија;
- сопствени извори на приходи;
- средства од Фондот за здравствено осигурување на Република Македонија под услови утврдени со овој закон;
- донации; и
- други извори на приходи утврдени со друг закон.

Средства од Буџетот на Република Македонија Член 36

Тековното работење на Институтот и Центрите се финансира од средства од Буџетот на Република Македонија врз основа на годишни програми за работа. Програмите за работа од став 1 на овој член, Институтот, односно Центрите ги носат најдоцна до 31 декември тековната година за наредната година. Согласно на програмите од став 1 и 2 на овој член дава Владата на Република Македонија, по претходно мислење на Министерството за здравство. Финансиски средства за капитални инвестиции се обезбедуваат вон средствата предвидени за тековно работење.

Сопствени извори на приходи Член 37

Институтот може да остварува приходи од давање на услуги на физички и правни лица, доколку таквите услуги не може да се обезбедат од Центрите. Центрите може да остваруваат приходи од давање на услуги на физички и правни лица. Во случај кога Центрите даваат дијагностичко- лабораториски услуги на индивидуално осигурени пациенти врз основа на упат, трошоците на таквите услуги ги покрива Фондот за здравствено осигурување на Република Македонија. Цените на услугите од став 1 и 2 на овој член се утврдуваат со тарифник. Тарифникот од став 4 на овој член го носи Министерот за здравство.

Приходи од донации Член 38

Донациите можат да бидат во финансиски средства и ствари. Донатори можат да бидат домашни и странски физички и правни лица. Намената и начинот на користење на донациите се регулираат со договор меѓу донаторот и Институтот, односно Центарот.

**Надзор
Глава
Член 39**

Надзор на да спроведувањето на овој закон врши Министерството за здравство
Инспекциски надзор над спроведувањето на одредбите на овој закон врши
Државниот санитарен и здравствен инспекторат согласно Законот за
санитарната и здравствената инспекција.

**Казнени одредби
Глава
Член 40**

**Преодни и завршни одредби
Глава _____**

**Институт за здравје на мајки и деца
Член 41**

Со денот на влегување во сила на овој закон се укинува Институтот за здравје
на мајки и деца.
Вработените, опремата и другите средства на Институтот за здравје на мајки и
деца ги презема Институтот.

**Влегување во сила
Член 42**

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен
весник на Република Македонија,,